

Reykjavík 5. apríl 2019

Efni: Umsögn um tillögu til þingsályktunar um kolefnismerkingu á kjötvörur, 275. mál.

Bændasamtök Íslands og Samband garðyrkjubænda fagna þeirri vakningu sem uppi er varðandi nauðsyn þess að bæta merkingar og miðlun upplýsinga til neytenda um matvæli.

Vegna framkominnar tillögu til þingsályktunar um kolefnismerkingu á kjötvörur er þó ástæða til að benda á að rétt væri að tillagan innihéldi einnig kröfur um kolefnismerkingar á garðyrkjuafurðir til manneldis.

Þá væri einnig nauðsynlegt að vinna að þróun merkinga varðandi aðra framleiðsluhætti sem mikilvægir eru þegar kemur að lýðheilsu. Má þar nefna að neytendur ættu t.d. að fá upplýsingar við kaup á matvælum um hvort varan hefur verið framleidd með notkun sýklalyfja eða varnarefna.

Að lokum er ástæða til að nefna að betur þyrfti að fylgja eftir þeim reglum sem þó gilda, sbr. reglugerð nr. 1294/2014 um miðlun upplýsinga um matvæli til neytenda. Vert er að hvetja til þess að gildandi reglum verði fylgt mun betur eftir en nú er gert. Til þess hafa Matvælastofnun og Neytendastofa ríkar heimildir.

Virðingarfyllst,

f.h. Bændasamtaka Íslands og Sambands garðyrkjubænda

Guðrún Vaka Steingrimsdóttir

Atvinnuveganefnd Alþingis
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn Neytendasamtakanna um tillögu til þingsályktunar um kolefnismerkingu á kjötvörur, 275. mál

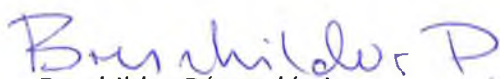
Vísað er til erindis frá atvinnuveganefnd Alþingis, dagsett 15. mars 2019.

Ein af grunnkröfum neytenda er réttur til upplýsinga (the right to information). Neytendasamtökin hafa því, líkt og neytendasamtök víða um heim, barist fyrir því alla tíð að neytendur hafi, við kaup á vöru og þjónustu, aðgang að öllum þeim upplýsingum sem máli skipta. Á undanförunum áratugum hafa verið settar á fót ýmsar vottanir sem miða að því að upplýsa neytendur um umhverfisáhrif vöru og þjónustu og má þar helst nefna norræna umhverfismerkið Svaninn og opinberar vottanir fyrir lífræna ræktun.

Loftslagsbreytingar af mannavöldum er ein mesta ógn sem mannkynið stendur frammi fyrir og eins og réttilega kemur fram í greinargerð með þingsályktuninni þarf að bregðast við af krafti og það strax. Kolefnisfótspor kjötframleiðslu er umtalsvert og því mjög þarft að neytendur gætu fengið upplýsingar um kolefnisfótspor kjöts sem og annarra matvæla. Útreikningar á kolefnisfótspori mats geta þó verið mjög flóknir og Neytendasamtökunum leggja áherslu á að einungis verði horft til viðurkenndra alþjóðlegra merkinga séu þær þá til.

Réttur til upplýsinga þýðir ekki einungis að neytendur eigi rétt á marktækum og áreiðanlegum upplýsingum. Neytendur eiga einnig rétt á vernd gagnvart röngum og misvísandi fullyrðingum. Merkingar sem ekki byggja á viðurkenndri aðferðarfræði og eru jafnvel án eftirlits þriðja aðila geta verið verri en engar. Neytendasamtökin fagna öllum aðgerðum sem miða að því að upplýsa neytendur um áhrif matvæla á umhverfið og hvetja til þess að skoðað verði hvort, og hvernig, hægt væri að kolefnismerkja kjöt og önnur matvæli þannig að réttur til upplýsinga sé tryggður.

Virðingarfyllst f. h. Neytendasamtakanna

Brynhildur Pétursdóttir
frkv.stjóri

Breki Karlsson
formaður